

РЕШЕНИЕ

№ 6801

гр. София, 12.11.2019 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 11 състав,
в публично заседание на 14.10.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **6547** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК вр. с чл.13, ал.9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на В. М. В. срещу Решение №Ж-239/16.05.2019г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което е прекратена преписката по негова жалба на основание чл.147, ал.1 от Наредба №3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

Жалбоподателят заявява, че решението е незаконосъобразно, тъй като не е мотивирано, не са обсъдени изложените от него доводи, направено е повратно тълкуване на закона. Твърди се, че законодателят не е направил разлика дали оценителят е определен от КЕВР или от страните, а е постановил, че цената се определя от независим лицензиран оценител, като редът, по който ще се определи оценителят няма отношение към направената от него експертиза. След като оценителят е задължителен за страните, то и направената от него оценка на стойността на обекта ще бъде такава, а посоченото в оспореното решение е в противоречие с разпоредбата на §4, ал.3 от ПЗР на ЗЕ. Отказът за изкупуване на енергийния обект и съоръжение не е обоснован, тъй като в 12 годишния срок, изтекъл през м. декември 2015г. енергийното предприятие не е изградило собствени съоръжения в замяна на съществуващите собствени на жалбоподателя такива и към настоящия момент продължава да ги ползва безвъзмездно. Цената на изкупуване не следва да бъде счетена за обоснован отказ по смисъла на ЗЕ, особено когато е въз основа на оценката на независим лицензиран оценител, определен от КЕВР.

В съдебното заседание по делото жалбоподателят не се явява и не се представлява. Постъпило е писмено становище, в което поддържа жалбата и претендира направените по делото разноси в размер на 310 лева за адвокат и държавна такса. Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР, Комисията/ се представлява от юрк. Н., който оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за размера на претендирания адвокатски хонорар..

Заинтересованата страна [фирма] не изпраща представител и не изразява становище.

Софийска градска прокуратура не взема участие.

Административен съд София - град, III АО, 11 с-в след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

В. М. В. е клиент на [фирма] за обект, находящ се на адрес: [населено място], [улица] собственик на кабелна линия НН от ТП „Б.“ до кабелна касета на [улица], кабелна линия НН от кабелна касета до електромерно табло, кабелна касета тип Ш. 5 и електромерно табло, находящи се на горепосочения адрес.

В Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпила жалба В. М. В. срещу отказ на [фирма] за изкупуване на посочените енергийни обекти, негова собственост, по извършена пазарна оценка от независим оценител, определен с Решение № ЛО-5/18.07.2018г. на Комисията.

Според В. [фирма] не може да обоснове отказ по § 4, ал. 5 от ПЗР на ЗЕ да изкупи обектите, защото в 12-годишния срок (който е изтекъл през декември 2015 г.), определен в § 4, ал. 1 от ПРЗ на ЗЕ, енергийното предприятие не е изградило съоръжения в замяна на съществуващите и към настоящия момент продължава да ги ползва абсолютно безвъзмездно. Настоява [фирма] да изкупи енергийни обекти по извършената пазарна оценка от определения независим оценител или да го обезщети адекватно и съизмеримо на посочената оценка за дългогодишното безвъзмездно ползване до настоящия момент, а занаяпред енергийното предприятие да заплаща наем по определената от КЕВР Методика, в зависимост от типа и мощността на съоръжението.

[фирма] в становище от 20.02.2019г. заявява, че след запознаване с извършената оценка от независим оценител [фирма], предоставена с писмо вх. № 8950/19.10.2018 г., е извършен анализ от страна на експерти на [фирма], като е установено, че определената пазарна стойност на оценяваните материални активи, в размер на 12 154 лв. без ДДС, значително надвишава очакванията на електроразпределителното дружество с оглед на средната пазарна стойност на реализираните сделки с идентичен предметен и териториален обхват, сключени по реда на § 4 от ПЗР на ЗЕ. Направена е оценка на необходимите разходи за изграждане на нови съоръжения от същия тип в замяна на предложените за изкупуване, като изводът е за съизмеримост на разходите с посочената по-горе пазарна стойност, определена от независим оценител [фирма].

С писмо от 13.12.2018 г. [фирма] е уведомило жалбоподателя, че на основание гореизложеното и във връзка с разпоредбите на § 4, ал. 5 от ПЗР на ЗЕ електроразпределителното дружество счита за целесъобразно изграждане на нови заместващи съоръжения, отговарящи на най-високите съвременни стандарти за качество, за което е подготвена проектна документация и следователно няма да бъдат

предприети действия за изкупуване.

С Приемо-предавателен протокол от 15.10.2018г., [фирма] заявява, че единствено удостоверява фактическото предаване на изготвения оценителски доклад, възложен от електроразпределителното дружество на независим оценител, спазвайки Решение № ЛО-5/18.07.2018г. на КЕВР. С подписването на протокола за дружеството, според самото него не възниква законово задължение да се съобрази с оценката на пазарната стойност на посочените в доклада активи.

В оспореното решение КЕВР, тълкувайки разпоредбите на §4, ал.1 и ал.3 от ПЗР на ЗЕ стига до извод, че определеният от КЕВР оценител е задължителен за страните, но не е посочено изрично, че определената от оценителя стойност на обекта е цената на сделката за изкупуване, с оглед на което Комисията не може да задължи [фирма] да сключи договор за изкупуване на енергийните обекти, поради което искането на г-н В. се явява неоснователно. Прието е също, че [фирма] с писмо с изх. №10686/13.12.2018г. и писмо с вх. № Е-11В-00-20/20.02.2019г. на КЕВР е изразило становище, чрез което обосновано е отказало да изкупи енергийните обекти, собственост на В. и не трябва да плаща наем по Методиката, определена от Комисията, в зависимост от типа и мощността на съоръжението, тъй като е предприело действия за изграждането на нови заместващи съоръжения.

С оглед на горепосоченото, искането на г-н В. [фирма] да заплаща наем по Методиката, определена от КЕВР, в зависимост от типа и мощността на съоръжението, КЕВР е счела за неоснователно и е прекратила административното производство, образувано по неговата жалба.

При така установените факти, Административен съд София – град, III-то АО 11 с-в, обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна и в срок, срещу подлежащ на обжалване валиден административен акт, като по същество е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Оспореното решение е прието от компетентен орган, но при издаването му са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, решението е взето без спорът да е изяснен от фактическа страна, направеното тълкуване на материалния закон е превратно и не съответства на неговата цел, което е довело и до неговото неправилно приложение.

Законът за енергетиката (ЗЕ) е обнародван в ДВ. бр.107 от 9 декември 2003г. В първата редакция на § 4, ал.1 от ПЗР на същия закон се съдържа задължение енергийните обекти и съоръжения, представляващи елементи от съответната преносна или разпределителна мрежа, които към момента на влизането в сила на този закон трябва да бъдат собственост на лицензираните енергийни предприятия, но са собственост на трети лица, се изкупуват от преносното или от съответното разпределително предприятие в зависимост от принадлежността на обекта към мрежите в 8-годишен срок от влизането в сила на този закон.

През 2012 г. този срок е удължен на 12 години, като новата и действаща към момента редакция на §4 от ПЗР на ЗЕ гласи:

§ 4. (1) (И.. - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) Енергийните обекти и съоръжения, представляващи елементи от съответната преносна или разпределителна мрежа, които към момента на влизането в сила на този закон трябва да бъдат

собственост на лицензираните енергийни предприятия, но са собственост на трети лица, се изкупуват от преносното или от съответното разпределително предприятие в зависимост от принадлежността на обекта към мрежите в 12-годишен срок от влизането в сила на този закон.

...

(3) Обектите по ал. 1 се изкупуват по пазарната им стойност. В случай че страните не постигнат споразумение за стойността им, те възлагат извършването на оценка на обектите от независим лицензиран оценител. Определена от оценителя стойност на обекта е цената на сделката за изкупуване. При непостигане на съгласие за определяне на оценител в 60-дневен срок от получаване на покана за това от другата страна енергийното предприятие и/или собственикът на обектите имат право да отправят искане до председателя на комисията за определяне на независим оценител. Определеният по този ред оценител е задължителен за страните. Разходите по оценката се поделят поравно между страните.

(4) Енергийните предприятия и собствениците по ал. 1 не могат необосновано да отказват да изкупят или съответно да продадат енергийните обекти.

(4а) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) В случай че сделката по изкупуване не е осъществена или няма обоснован отказ по ал. 4, енергийното предприятие в срок три месеца след покана от страна на собствениците по ал. 1 е длъжно да плаща наем по методика, определена от комисията, в зависимост от типа и мощността на съоръжението.

(5) Задължението на енергийните предприятия да изкупят енергийните обекти по ал. 1 отпада, когато в предвидените за изкупуване срокове изградят собствени съоръжения в замяна на съществуващите.

(6) (И.. - ДВ, бр. 18 от 2004 г.) В случай на необоснован отказ за продажба на енергийни обекти и съоръжения - елемент от преносната система и/или от разпределителните мрежи, от страна на техните собственици тези обекти и съоръжения заедно с прилежащите им терени се отчуждават по реда на чл. 63.

Законът за енергетиката в §4 от ПЗР е достатъчно ясен и неговото тълкуване не би следвало да представлява според настоящия съдебен състав повод за спорове от вида на процесния. В решението на КЕВР обаче, поради непоследователната му структура действително не могат да се разграничат мотивите на решаващия орган от становището и интерпретирането на закона от страна на [фирма], като са цитирани освен това и неотнормирани към фактическата обстановка по случая алинеи на §4 от ПЗР на ЗЕ (напр. ал.11, която се отнася за друга хипотеза).

Безспорно, с приемането през 2003г. (ДВ, бр. 107 от 09.12.2003 г.) на ЗЕ, енергийните предприятия се задължават да изкупят енергийните обекти и съоръжения, в конкретния случай тези, представляващи елементи от електроразпределителната мрежа, които са собственост на трети лица и то в 8-годишен срок от влизането на закона в сила. С изменението, направено през 2012г. (ДВ, бр. 54 от 15.07.2012 г.), срокът е увеличен на 12 години. Задължението произтича първо от определения краен срок за изпълнението му, и второ от принципа, че те “трябва да бъдат собственост на лицензираните енергийни предприятия“, към момента на влизането му в сила, т.е. противоречи на неговия смисъл и дух тези енергийни съоръжения и обекти да продължават да бъдат собственост на трети лица, след като с приемането на ЗЕ се цели създаване на предпоставки за разделяне на дейностите по и развитие на

инфраструктурите за пренос и разпределение на електрическа енергия (чл. 2, ал.1, т.7 от ЗЕ).

В конкретния случай срокът от 12 години е изтекъл през м. декември 2015г. Въпреки, че има данни за започнала процедура по изкупуване през 2013г., КЕВР, в нарушение на задължението си по чл.144, ал.1 от Наредба №3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (При проверката на подадената жалба се събират всички необходими доказателства за изясняване на обстоятелствата по нея) не е извършило собствена проверка и не е събрало доказателства за етапа, до който е осъществено намерението на [фирма] да извърши изграждане на собствени обекти и съоръжения и изобщо започнало ли е изграждане.

Според ал.3 на §4 разпределителното предприятие следва да изкупи обектите по пазарната им стойност, когато за тази стойност не се постигне съгласие между страните, те възлагат оценката на стойността на независим лицензиран оценител, ако не може да се определи оценител по взаимно съгласие в определен срок, то всяка от страните има право да отправи искане до председателя на КЕВР за определяне на независим оценител. „Определеният по този ред оценител е задължителен за страните“, което не означава нищо друго, освен, че неговата оценка е задължителна за страните, т.е. определената стойност на обекта е цената на сделката за изкупуване. Размишленията на административния орган, че определеният оценител е задължителен за страните, но не било посочено изрично, че определената от него стойност е цената на сделката за изкупуване, с оглед на което Комисията не може да задължи заинтересованото лице да сключи договор за изкупуване на енергийните обекти е неадекватно на цялата уредба на §4 от ПЗР. Именно за балансиране интересите на страните и постигане на крайната цел – обособена собственост на лицензираното дружество върху обектите и съоръженията, ползвани за електроразпределение, в ал.6 на същия параграф е предвидено кореспондиращото задължение за продавача, който необосновано откаже да продаде подобни обекти и съоръжения на разпределителното дружество да претърпи отчуждаването им по реда на чл.63 от закона.

На следващо място енергийните предприятия не могат необосновано да отказват да изкупят съответните обекти, като по делото няма данни [фирма] да е направило отказа си обосновано, т.е. да е посочило обективни причини, поради които не може да изкупи съоръженията. Обективни причини биха били например наличие на спор за собственост върху обектите и съоръженията, нежелание от електроразпределителното дружество да ги ползва занапред и др. п., поради което изкупуването им се явява необосновано от гледна точка на закона. „Необосновано“ по смисъла на §4, ал.4 от ПЗР на ЗЕ не може да се тълкува като „неизгодно“ или „нецелесъобразно“ за дружеството, какъвто е случаят, тъй като ал.1 е императивна и не поставя изпълнението на задължението, в зависимост от икономически или други субективни съображения на енергийното дружество. Икономическите интереси на купувачното дружество са защитени нормативно чрез процедурата за назначаване на независим лицензиран оценител по административен ред. Тъй като в случая няма обоснован отказ, а с писмо от 13.12.2018г. [фирма] е заявило, че за него е по-целесъобразно да изгради нови съоръжения, за което е подготвена и проектна документация, КЕВР е следвало да разгледа приложението на хипотезата на ал. 4а, според който в случай, че сделката по изкупуване не е осъществена, след съответна покана дружеството е длъжно да плаща наем по методика, определена от Комисията. Задължението за

изкупуване отпада само, когато в предвидените срокове енергийното предприятие изгради собствени съоръжения в замяна на съществуващите. Тъй като няма данни това да е сторено до м. декември 2015г., след тази дата, в случай, че енергийното предприятие продължава да ползва съоръженията, които не са негова собственост, то дължи наем, определен като размер в приета от Комисията методика. КЕВР е следвало да провери тези обстоятелства и да издаде съответното решение, в рамките на правомощията си по чл.21, т.44 и т. 45 от ЗЕ и водена от принципа по чл.23, т.4 от ЗЕ за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, ако констатира неизпълнение на задълженията за изкупуване, възложени на електроразпределителното дружество от с. з. Като не е извършила необходимата проверка и не е достигнала до действителния смисъл на приложимите правни норми, Комисията незаконосъобразно е прекратила административното производство по жалбата на В. В.. Решението подлежи на отмяна, а преписката следва да се върне за продължаване на административно-производствените действия и произнасяне по същество, съгласно дадените в настоящото решение тълкувания по прилагането на §4 от ПЗР на ЗЕ.

При този изход на делото и на основание чл. 143, ал.1 АПК ответната страна дължи на жалбоподателя направените по делото разноски в размер на 310 /триста и десет лева/, за които са представени доказателства, включително и договор за правна помощ и съдействие, в който уговореното възнаграждение не се преценя като прекомерно.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал.2 от АПК Административен съд София – град, III АО, 11 с-в

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на В. М. В. Решение №Ж-239/16.05.2019г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което е прекратена преписката по негова жалба на основание чл.147, ал.1 от Наредба №3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

ВРЪЩА преписката на административния орган за продължаване на административното производство и ново произнасяне по основателността на жалбата, съгласно указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно регулиране да заплати на В. М. В. направените по делото разноски за в размер общо на 310 /триста и десет лева/.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: